

βάι ἐπιφών. κοιν. καὶ Καππ. (Σινασ. κ.ά.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) βὰ ΚΘΕΟΤΟΧ. Καραβέλ. 18.

Τὸ Τουρχ. ἐπιφών. ναγ.

1) Ἐκφράζει σχετλιασμὸν κοιν. καὶ Καππ. (Σινασ. κ.ά.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Báي, μαννούλλα μου, βάι!* *Báي, τί ἔπαθα!* κοιν. *Báي ἐμέν!* Τραπ. Χαλδ. *Αιλλοὶ ἐμέν καὶ βάι ἐμέν!* αὐτόθ. *Báي ἐμέν τὸν ξέρον!* Σινασσ. *Báي σὲ σένα!* Καππ. || Παροιμ. *"Ἄν χτυπήσῃ τ' ἀβγὸν τὸν πέτραν, βάι τ' ἀβγόν,* κι ἄν χτυπήσῃ τὸν πέτραν τ' ἀβγόν, πάλι βάι τ' ἀβγόν! Λυκ. (Λιβύσσος) || Ἀσμ.

Αιλλοὶ ἐμᾶς καὶ βάι ἐμᾶς, οἱ Τουρχοὶ τὴν Πόλιν ἐπῆραν! Χαλδ.

Ναιλλοὶ ἐμέν καὶ βάι ἐμέν, ἐνίκεσε μ' δ' Χάρων!

Κερασ. Συνών. ἀ 11, ἀλλοί μονο. 2) Ἐκφράζει θαυμασμὸν ἢ ἔκπληξιν Πόντ. (Κερασ. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ.)

2) Χρησιμοποιεῖται ἀνευ ὡρισμένης σημασίας ἐν τῇ ποιήσει εἰς τὸ τέλος στίχων ἢ ἐν τῷ χορῷ διατάξεις ἢ δίδοντες ἀνάπταντάν τινα εἰς τὸν ρυθμὸν ἐπιφωνοῦν βάι! καὶ κλίνουν εἰς ἄλλην διεύθυνσιν κοιν.

βάγα τά, Πελοπν. (Άρκαδ. Μάναρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιφων. βάι.

Θρῆνοι, κλαυθμοί: Ἀσμ.

K' ἔκει ν' ἀκούογες κλάματα, βάγα καὶ μοιρολόγια Μάναρ.

'Οχ τῶν κλεφτῶν τὰ κλάματα, δχ τῶν κλεφτῶν τὰ βάγα Άρκαδ.

βάϊζα ἡ, Πελοπν. (Άνδριτσ. Άρκαδ. Βούρβουρ. Ἡλ. Καλάβρυτ. Λάστ. Μεσσ. Φιγάλ.) κ.ά. βάζα Πελοπν. (Ἡλ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. βάιζα, δι' ὃ ἴδ. βάγια, καὶ τῆς Ἀλβαν. ὑποκορ. καταλ. -ιζα.

1) Μικρὰ ὑπηρέτρια Πελοπν. (Άρκαδ. Βούρβουρ. Φιγάλ.) κ.ά.: Ἀσμ.

Μά χουνε καὶ μνγὰ βάϊζα καὶ τὸν κερνᾶ καὶ πίνονν Φιγάλ. Συνών. ἴδ. ἐν λ. βαγιοπούλλα. 2) Μικρὰ κόρη Πελοπν. (Άνδριτσ. Άρκαδ. Ἡλ. Καλάβρυτ. Λάστ.) κ.ά. Συνών. βαϊζούλλα, κοριτσάκι, κορούλλα.

3) Πτηνόν τι Πελοπν. (Μεσσ.)

βαϊζούλλα ἡ, Πελοπν. (Ἡλ.)

Υποκορ. τοῦ ούσ. βάιζα διὰ τῆς καταλ. -ούλλα. *Báizá 2, δι' ἴδ.*

βαϊκλίζω Κῶς.

Ἐκ συμφύρ. τῶν ρ. βαϊκλίζω καὶ βαγιοκλαδίζω. Περιποιοῦμαι, ἀνατρέψω μετὰ προσοχῆς: *Tὴν βαϊκλίζει σὰν πιτσούνι.* Συνών. ἴδ. ἐν λ. βαγιοκλαδίζω 3.

βαϊκλισμα τό, Κῶς.

Ἐκ τοῦ ρ. βαϊκλίζω.

Περιποίησις, θωπεία, περίθαλψις κττ.: Ἀσμ.

Τρέφεται μὲ τῆς μάννας του τὸ γκαρδιακό της γάλα καὶ μὲ τὰ βαϊκλίσματα καὶ χάδια της μεάλα.

Συνών. ἴδ. ἐν λ. βαγιοκλάδισμα.

βάϊλας δ, Κεφαλλ. Χίος βάελας Σύμ. Θηλ. βαϊλισσα Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *baiolo* = ἀρχων, κυβερνήτης.

I) Άρχων Κεφαλλ.: Ἀσμ.

Φέδη μου, ρῆγα νὰ σὲ ἰδῶ καὶ βάιλα τὸν Πόλιν καὶ γενεράλη τὸν Κορφούν καὶ μέσα τὸν Αργοστόλι.

II) Υπηρέτης ἐπιτηρῶν καὶ περιποιούμενος τὰ μικρὰ παιδιά, παιδαγωγὸς (ἡ σημασία κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ρ. βαϊ-

λίζω) Σύμ. Χίος. 2) Θηλ., ὑπηρέτρια Νάξ. (Απύρανθ.): Ἀσμ.

Τσοὶ βαῖλισσες τοη παίρει καὶ πάει καὶ γατοικὰ βαστᾶ νὰ τὸν τάνη.

Συνών. ἴδ. ἐν λ. βάγισσα.

βαϊλεμα τό, Εύβ. Ἡπ. Κέρκ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. βαϊλεύω.

Βαϊκλισμα, δ ἴδ.: *Πῶς νὰ μὴν τὴν ἀγαπάγη ἔπειτ'* ἀπὸ τόσο βαϊλεμα ποῦ τοῦ *καμε!* Εύβ. || *Ἐγινε γιὰ βαϊλεμα* (ἐπὶ ἀσθενοῦς ἢ γέροντος ἔχοντος ἀνάγκην περιθάλψεως) *Ἡπ.*

βαϊλεύω Εύβ. *Ἡπ. Κέρκ. Κεφαλλ. Πάρ. κ.ά.* βαϊλεύον Σάμ. βαγιονλεύω Πελοπν. —Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ούσ. βάϊλας.

1) Διευθύνω, ἔξουσιάς Κεφαλλ. 2) Περιποιοῦμαι μετὰ στοργῆς καὶ ἐπιμελείας γέροντα, ἀσθενῆ, παιδίον κττ. ἐνθ' ἀν.: *Τὸνε βαϊλεύω δοσο μπορῶ* Εύβ. *"Οπως τὸνε βαϊλεύεις, πρέπει κι αὐτὸς νὰ σὲ κοιτάξῃ αὐτόθ.* *"Εχει παιδὶ ἀρωστο καὶ κάθεται καὶ τὸ βαϊλεύει* Κέρκ. *"Εχεις τόσους καὶ σὲ βαγιονλεύοντες, τι ἀνάγκη ἔχεις;* Πελοπν. Συνών. ἴδ. ἐν λ. βαγιονλαδίζω 3.

βαϊλίζω Θήρο. Ιων. (Κρήν.) Καππ. (Σινασ. κ.ά.) Κύπρ. Νάξ. (Απύρανθ.) Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Ρόδ. Σύμ. Χίος κ.ά. βαϊλίζω Ικαρ. Σύμ. βαϊλίζω Σίφν. Σύμ. βαϊλίζον Σάμ. βαγιλίζω Καππ. (Σινασ.) Πόντ. (Κερασ.) βαελίζω Σύμ. βαγιολίζω Κρήτ. βαγιονλίζω Πελοπν. (Μάν.) Προπ. (Άρτακ.) βαγιονλίζω Προπ. (Άρτακ.) Πάνορμο.

Ἐκ τοῦ ούσ. βάϊλας. *Ο τύπ. βαγιλίζω καὶ μεσν.* Πρ. Διήγ. παιδιόφρ. στ. 253 (εκδ. G Wagner σ. 150) *«κρατοῦν καὶ ὅμαλιζον με καὶ βαγιλίζουσι με».* Τὸ βαγιολίζω κατὰ παρετυμ. πρός τὸ βαγιό. Διὰ τὴν σημ. πρ. βαγιοκλάδης, βαγιοκλαδιστής, βαγιοκλαδίζω.

1) **Βαϊλεύω** 2, δ ἴδ., ἐνθ' ἀν.: *Τὸν βαϊλιζα ἀδιαφόρετα* Ρόδ. *Τὸν βαϊλίζω σὰν τὸ μωρὸ αὐτόθ.* *Βαϊλίζω τὸν παπλοῦν μου* Κύπρ. *"Επ-πεσεν ἀρωσωτος τὸν ἐβαϊλιζά τον αὐτόθ.* *"Εψόφησεν τὸ κτηνόν μου ποῦ τὸ βαϊλιζα τόσον τῶν μωρῶν αὐτόθ.*

2) **Βανκαλίζω**, λικνίζω ἐνθ' ἀν.: *Βαϊλίζω τὸ παιδί* Ρόδ. Σύμ. κ.ά. *Ἐπῆγα βαϊλίστρα γιὰ νὰ βαϊλίζω τὰ παιδιὰ Χίος.* Συνών. βαβαλίζω 1, νανουρίζω. γ) **Θηλάζω** Σύμ. Συνών. βυζαίνω. 2) **Κολακένω** Ρόδ.: *Βαϊλίζει με γιὰ νὰ μὲ καταφέρῃ.* 3) **Παραμονένω** Νάξ. (Απύρανθ.): *Εἴδα κάθεσαι καὶ βαϊλίζεις ἐτοῦ;* (αὐτοῦ). *Πάω ὡ καὶ βαϊλίζω* ἀπονόσω καὶ θὰ τὸν ελάσω νὰ τοῦ τσοὶ πάρω τοῦ ὁριθες. β) **Μέσ.** παραμονέομαι ὑπό τινος Νάξ. (Απύρανθ.): *Ἐδειροῦνται καὶ βαϊλίζομαι καὶ δὲ βορῶ νὰ μετασκάλω, μόνο βαίνουνε καὶ κόβγονοι μου τὰ βαξεβανικὰ* (τοὺς καρποὺς τοῦ κήπου. μετασκάλω = μετακινηθῶ).

βαϊλισμα τό, Νάξ. (Απύρανθ.) Ρόδ. Σίφν. Σύμ. κ.ά. βαϊλισμαν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βαϊλίζω.

1) **Περιποίησις** παιδίων, γερόντων, ἀσθενῶν ἐνθ' ἀν.: *Τὰ παιδιὰ θέλουσιν βαϊλισμα* Ρόδ. Συνών. βαϊκλισμα.

2) **Βανκάλημα** Ρόδ. Σύμ. Συνών. νανούρισμα.

βαϊλιστής δ, Νάξ. (Απύρανθ.) Θηλ. βαϊλιστρα Νάξ. (Απύρανθ.) Σύμ. Χίος. Ούδ. βαϊλιστάδικο Νάξ. (Απύρανθ.) βαϊλιστρικο Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βαϊλίζω. *Τὸ βαϊλιστάδικο ἐκ τοῦ πληθ. βαϊλιστᾶς, τὸ δὲ βαϊλιστρικο ἐκ τοῦ θηλ. βαϊλιστρα.*

1) **Έκεινος ποῦ παραμονεύει, καιροφυλακτεί** Νάξ. (Α-